

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : नोव्हेंबर – २०२५

द्वितीय वर्ष

सत्र – ३

विषय:– प्राचीन भारताचा इतिहास (मौर्यपूर्व काळ) (HC-301)

दिनांक: २६/११/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. प्राचीन भारताच्या इतिहासाची भौतिक / पुरातत्त्वीय साधने याविषयी माहिती लिहा.
२. हडप्पा संस्कृतीतील नगररचनेविषयी माहिती लिहा.
३. आर्यांच्या सामाजिक जीवनाची माहिती लिहा.
४. इ.स. पू. सहाव्या शतकातील आर्थिक परिवर्तनाचा आढावा घ्या.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. प्रागैतिहासिक काळातील नवाश्मयुगीन मानवाची वैशिष्ट्ये लिहा.
२. 'इतिहासाच्या संदर्भ साधनांचे परीक्षण' याविषयी माहिती लिहा.
३. हडप्पा संस्कृतीतील धार्मिक जीवनाची माहिती लिहा.
४. जैन धर्माने इ.स.पू. सहाव्या शतकात धार्मिक क्षेत्रात कोणते परिवर्तन घडवून आणले ?
५. प्राचीन भारतावरील पर्शियन व ग्रीक आक्रमणांची माहिती लिहा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. इतिहासाचे स्वरूप व व्याप्ती
२. आर्यांचे वाङ्मय
३. बौद्ध धर्माचा उदय व प्रभाव
४. इ.स.पू. सहाव्या शतकातील सोळा महाजनपदे

Translation in English

Sub: History of Ancient India (Pre-Mauryan Period (HC-301)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Write the information about the physical / material sources of History of Ancient India.
2. Write the information about the town planning in Harappan Civilization.
3. Write the information about the social life of Aryans.
4. Take a review of economic reforms during 6th Century BCE.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Write the characteristics of Neolithic Man in prehistoric period.
2. Write the information about the 'Analysis of Sources of History'.
3. Write the information about the religious life during Harappan Civilization.
4. Name the reforms that were brought in religious field by Jainism in 6th Century BCE.
5. Write the information about the Persian and Greek invasions on Ancient India.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Nature and scope of History
 2. Literature of Aryans
 3. Rise and influence of Buddhism
 4. 16 Mahajanapadas in 6th Century BCE
-